

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2026

Προς
Μέλη Δ.Σ. και Ε.Σ. ΟΣΜΟΣΑ “Ο ΙΚΑΡΟΣ”

δια του Απτχου (Ι) ε.α. Γεωργίου Γερούλη, Προέδρου ΔΣ ΟΣΜΟΣΑ “Ο ΙΚΑΡΟΣ”

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε του Δ.Σ. του ΟΣΜΟΣΑ “Ο ΙΚΑΡΟΣ”

Αξιότιμα μέλη του Δ.Σ. του ΟΣΜΟΣΑ “Ο ΙΚΑΡΟΣ”

Αξιότιμα μέλη του Ε.Σ. του ΟΣΜΟΣΑ “Ο ΙΚΑΡΟΣ”

Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Προέδρου του ΔΣ ΟΣΜΟΣΑ Ο ΙΚΑΡΟΣ Δρ. Γερούλη μου ζητήθηκε να απαντήσω στα ακόλουθα ερωτήματα σε συνέχεια του πρόσφατου Ν. 5265/2026 και ειδικότερα του άρθρου 106 αυτού, σύμφωνα με το οποίο οι αξιωματικοί και μόνιμοι υπαξιωματικοί απαγορεύεται να συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς, οι οποίοι αποσκοπούν σε εμπορική δραστηριότητα και προσκόμιση κέρδους :

α. Αν είναι νόμιμο να γίνει η τακτική ετήσια Γενική Συνέλευση το ταχύτερο δυνατόν προκηρύττοντας ταυτόχρονα εκλογές για εκλογή νέων οργάνων διοίκησης ή μόνο για εκλογή των υπό αντικατάσταση μελών και εκλογή αναπληρωματικών.

β. Αν είναι νόμιμο να εκδωθούν ανακοινώσεις για προτροπή διαγραφής των εν ενεργεία μελών μη απαλασσομένων των οικονομικών των υποχρεώσεων (αφορά άτομα που οφείλουν δόσεις δανείου ή οικοπέδου).

γ. Αν πρέπει να διαγραφούν συνδρομητικές οφειλές από το 2019 μέχρι σήμερα στα υπό διαγραφή εν ενεργεία μέλη, αφού πλέον στερούνται το δικαίωμα συμμετοχής τους, δίδοντας πίσω μόνο την προβλεπόμενη από το καταστατικό συνεταιριστική μερίδα.

δ. Τί μέλει να γίνει σε περίπτωση μη συμπλήρωσης υποψηφιοτήτων για νέο ΔΣ, αφού το καταστατικό ακόμα και για διάλυση προβλέπει απαρτία των 2/3 πράγμα αδύνατο με 2.150 μέλη.

ε. Τί γίνεται με τα μη τακτοποιημένα οικονομικά μέλη στην περίπτωση διανομής της περιουσίας του συνεταιρισμού.

στ. Αν μπορεί με δικαστική απόφαση να ξεπερασθεί το περιοριστικό όριο των 2/3 για επικύρωση απόφασης της ΙΙΙ επαναληπτικής ΓΣ των εταίρων για λύση του συνεταιρισμού και διανομή στα τακτοποιημένα μέλη μόνο, ή πρέπει να συμμετέχουν και οι οφειλότες;

Οι απαντήσεις μου είναι ως εξής:

Εισαγωγικά

Σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 106 του Ν. 5265/2026 (Α' 3), οι αξιωματικοί και μόνιμοι υπαξιωματικοί απαγορεύεται να συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς, οι οποίοι αποσκοπούν σε εμπορική δραστηριότητα και προσκόμιση κέρδους. Στην ΑΣυΡ (Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης) της ανωτέρω διάταξης επισημαίνεται ότι η απαγόρευση περιλαμβάνει την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, ατομικά ή μέσω συμμετοχής σε προσωπικές εμπορικές εταιρείες ή στο διοικητικό συμβούλιο κεφαλαιουχικών εμπορικών εταιρειών. Η νέα διάταξη του Ν. 5265/2026 αντικατέστησε την προϊσχύσασα διάταξη της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 63 του Ν. 1400/1973, σύμφωνα με την οποία οι αξιωματικοί απαγορευόταν να συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς επιδιώκοντας κερδοσκοπικούς σκοπούς. Σκοπός και των δύο διατάξεων είναι να απαγορεύσει την εμπορική δραστηριότητα του στρατιωτικού προκειμένου να μην προσκομίζει κέρδος για τον εαυτό του, καθώς κρίνεται ότι η ιδιότητα του εμπόρου δεν συνάδει με την ιδιότητα του στρατιωτικού. Επισημαίνεται ότι αντίστοιχες απαγορεύσεις και περιορισμοί ισχύουν και για τους δημοσίους υπαλλήλους [άρθρα 31 και 32 Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 3528/2007, Α' 26)].

Από την παρ. 4 του άρθρου 12 του Συντάγματος προκύπτει ότι οι συνεταιρισμοί, ως ιδιότυπες ενώσεις προσώπων που συνεργάζονται για την προάσπιση και την προαγωγή των περιουσιακών τους συμφερόντων αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και η δράση τους τελεί υπό την προστασία και την εποπτεία του Κράτους, το δε Σύνταγμα κατοχυρώνει την αρχή της ελεύθερης συμμετοχής των πολιτών σε αυτούς (ΑΠ 684/2006).

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1667/1986 (Α' 196) αστικός συνεταιρισμός είναι η εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία, χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μια κοινή επιχείρηση. Συναφώς, σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου ο αστικός συνεταιρισμός έχει νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Με το άρθρο 12 του Ν. 4280/2014 (Α' 159) οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί υπήχθησαν στις διατάξεις του Ν. 1667/1986, συνεπώς και αυτοί απέκτησαν εμπορική ιδιότητα. Ο συνεταιρισμός ως εκούσια ένωση προσώπων προς επιδίωξη κοινού σκοπού, υπάγεται μεν στην έννοια της εταιρείας με την ευρεία έννοια του όρου αλλά δεν είναι εμπορική εταιρεία με τη συνήθη έννοια του όρου, δεδομένου ότι

επιδιώκει οικονομικά οφέλη (κέρδη) για τα μέλη του και όχι για λογαριασμό του, τα μέλη του ωφελούνται οικονομικά από την εκμετάλλευση των υπηρεσιών του και όχι από την εκμετάλλευση του συνεταιριστικού κεφαλαίου, ο δε σκοπός τους δεν είναι αποκλειστικά οικονομικός, αφού στον συνεταιρισμό μπορούν να αναμειγνύονται οικονομικά στοιχεία με κοινωνικές επιδιώξεις (πρβλ. γνωμοδότηση ΝΣΚ 112/2021). Επιπρόσθετα, σύμφωνα και με τη θεωρία, οι συνεταιρισμοί αποτελούν εμπορικές εταιρείες αλλά με ιδιαίτερες αρχές λόγω και του έντονου πολιτικοκοινωνικού τους χαρακτήρα (Κιντής Σ. Δίκαιο Συνεταιρισμών και Τσιριντάνης, Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου).

Συναφώς επισημαίνεται ότι παρά την ρητή υπαγωγή των συνεταιρισμών στο Ν. 1667/1986 και συνεπώς την απόκτηση εμπορικής ιδιότητας, ουδέποτε απασχόλησε, κατά την υποχρεωτική τροποποίηση των καταστατικών και των οικοδομικών συνεταιρισμών, το γεγονός ότι ήδη με το άρθρο 63 του Ν. 1400/1973 οι στρατιωτικοί απαγορευόταν να συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς οι οποίοι επιδιώκουν κερδοσκοπικούς σκοπούς και συνεπώς ασκούν εμπορική δραστηριότητα.

Από το Καταστατικό του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Μονίμων Στελεχών Πολεμικής Αεροπορίας (Ο.Σ.ΜΟ.Σ.Α.), όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 6/2017 πράξη Ειρηνοδικείου Αθηνών, προκύπτει ότι σκοπός του είναι να επιλαμβάνεται και μεριμνά για τα ζητήματα στέγασης των συνεταίρων, μέσω της απόκτησης είτε έτοιμης οικίας ή κατοικίας είτε οικοπέδου άρτιου αστικής ή εξοχικής έκτασης για την ανέγερση οικοδομής. Κατ' αυτό, αποκλειστικός σκοπός του οικοδομικού συνεταιρισμού είναι η εξασφάλιση στα μέλη του (και όχι σε τρίτους), κατά το καταστατικό του, κατοικιών σε αστικές ή παραθεριστικές περιοχές ή η αναμόρφωση, ανάπλαση και εξυγίανση, γενικά, προς όφελός τους, περιοχών κατοικίας.

Από τα παραπάνω εκτιμώ ότι εν ενεργεία στρατιωτικός δεν κωλύεται από την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 106 του Ν. 5265/2025 να συμμετέχει σε οικοδομικούς συνεταιρισμούς ως απλό μέλος, επειδή ο συνεταιρισμός αυτός παρά τη ρητή νομοθετική πρόβλεψη της εμπορικής ιδιότητας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εμπορική εταιρεία με τη συνήθη έννοια, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που διαθέτει σε σχέση με τις εμπορικές εταιρείες, αφού δεν αποβλέπει στη δημιουργία επιχειρηματικών κερδών αλλά στη συλλογική ωφέλεια, δηλαδή στην εξυπηρέτηση των στεγαστικών αναγκών των μελών τους. Εξάλλου η κτήση εμπορικής ιδιότητας δεν μετατρέπει απαραίτητα τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς σε εν τοις πράγμασι εταιρείες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα αλλά τους επιτρέπει να αναπτύσσουν την προβλεπόμενη από το καταστατικό τους οικονομική δραστηριότητα για την επίτευξη του σκοπών τους. Επιπρόσθετα, οι εν ενεργεία στρατιωτικοί που συμμετέχουν ως συνέταιροι στους οικοδομικούς συνεταιρισμούς δεν

δρουν ως έμποροι, αφού ως έμποροι χαρακτηρίζονται όσοι μετέρχονται εμπορικές πράξεις και έχουν ως κύριο επάγγελμα την εμπορία, επιδιώκοντας να αποκομίσουν κέρδος οι ίδιοι προσωπικά, επιχειρώντας εμπορικές πράξεις στο δικό τους όνομα και για δικό τους λογαριασμό (ΟΛΑΠ 5/1996, ΕφΑθ 9038/2000). Κατά τα ανωτέρω, τόσο τα απλά μέλη του οικοδομικού συνεταιρισμού όσο και τα μέλη των συλλογικών οργάνων του, σε καμία περίπτωση δεν αποκτούν εμπορική ιδιότητα, λόγω της συμμετοχής τους σε αυτούς.

Συνεπώς, εκτιμώ ότι εκ του άρθρου 106 παρ. 1 περ. β) του Ν. 5265/2025 δεν τίθεται κώλυμα ως προς τη συμμετοχή των εν ενεργεία στρατιωτικών στον Ο.Σ.ΜΟ.Σ.Α., έναν συνεταιρισμό, ο οποίος εκ του καταστατικού του έχει κύριο σκοπό την εξεύρεση και διανομή μεταξύ άλλων και στους αξιωματικούς και υπαξιωματικούς της Πολεμικής Αεροπορίας οικοπεδικών εκτάσεων κατάλληλων για ανέγερση εξοχικής ή αστικής κατοικίας, και τυχόν διαφορετική ερμηνεία επί της δυνατότητας ή μη συμμετοχής των εν ενεργεία στελεχών στον ανωτέρω συνεταιρισμό θα έθετε σε αμφιβολία την ίδια την λειτουργία του.

Σχετικά με το ζήτημα της συμμετοχής εν ενεργεία στρατιωτικών σε όργανα του ΟΣΜΟΣΑ (ΔΣ και ΕΣ) αναφέρθηκε ήδη ανωτέρω ότι τα μέλη των συλλογικών οργάνων σε καμία περίπτωση δεν αποκτούν εμπορική ιδιότητα λόγω της συμμετοχής τους σε αυτούς. Όμως, στην Γνωμοδότηση 112/2021 ΝΣΚ (σελ. 19) αναφέρεται μία εξαίρεση για Μέλη της Διοικούσας Επιτροπής μίας Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση, με το επιχείρημα ότι (σε αντιδιαστολή με τα απλά μέλη) συμμετέχουν στην διαχείριση των υποθέσεων της Κοιν.Συν.Επ. και έχουν εμπορική ιδιότητα, με συνέπεια να απαγορεύεται η συμμετοχή δημοσίων υπαλλήλων ως μέλη Διοικούσας Επιτροπής Κοιν.Συν.Επ. Καθώς ο Ν. 5265/2025 είναι πρόσφατος και δεν υπάρχει σχετική νομολογία από τα δικαστήρια ούτε γνωμοδότηση ΝΣΚ, δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ασφάλεια αν στο μέλλον δοθεί ανάλογη ερμηνεία και για τα μέλη του ΔΣ ενός Οικοδομικού Συνεταιρισμού (όπως ο ΟΣΜΟΣΑ) με συνέπεια να απαγορεύεται η συμμετοχή στρατιωτικών εν ενεργεία σε ΔΣ (ή αναλογικά και σε ΕΣ), ερμηνεία που όμως δεν μπορεί να αποκλειστεί καθώς θα μπορούσε να εφαρμοστεί αναλογικά το σκεπτικό της Γνωμοδότησης 112/2021 ΝΣΚ.

Προς αποφυγή λοιπόν δυσάρεστων εκπλήξεων θα πρότεινα όσοι στρατιωτικοί εν ενεργεία είναι μέλη του ΔΣ ή του ΕΣ να θεωρείται εφεξής ότι έχουν κώλυμα και να μην συμμετέχουν σε συνεδριάσεις του αντίστοιχου οργάνου. Ιδανικά, για μεγαλύτερη σιγουριά, θα πρότεινα να παραιτηθούν με ισχύ από την ημερομηνία ισχύος του Ν. 5265/2025

A. Αν είναι νόμιμο να γίνει η τακτική ετήσια Γενική Συνέλευση το ταχύτερο δυνατόν προκηρύττοντας ταυτόχρονα εκλογές για εκλογή νέων οργάνων διοίκησης ή μόνο για εκλογή των υπό αντικατάσταση μελών και εκλογή αναπληρωματικών

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του καταστατικού του ΟΣΜΟΣΑ, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου καλούνται (κατά σειρά εκλογής) τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αναπληρωματικά μέλη, το ίδιο άρθρο ορίζει ρητά ότι συγκαλείται αμέσως η Γενική Συνέλευση για τη διενέργεια αναπληρωματικών εκλογών. Τα νεοεκλεγέντα μέλη εργάζονται μέχρι τη λήξη της εντολής των μελών, τα οποία αναπληρούν. Δηλαδή η θητεία των νεοεκλεγέντων (στις αναπληρωματικές εκλογές) μελών λήγει μαζί με τα υπόλοιπα μέλη στο τέλος της τριετίας από τις τελευταίες (κανονικές) εκλογές και εκλεγεί νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά συνέπεια δεν επιτρέπεται για αυτό τον λόγο (τυχόν έλλειψη αναπληρωματικών μελών) να γίνει νωρίτερα (πριν την τριετία από τις προηγούμενες κανονικές εκλογές) η ΓΣ για εκλογή νέων οργάνων διοίκησης, αλλά μόνο για εκλογή των υπό αντικατάσταση μελών (και με τους λοιπούς υποψήφιους να παραμένουν ως αναπληρωματικοί).

B. Αν είναι νόμιμο να εκδωθούν ανακοινώσεις για προτροπή διαγραφής των εν ενεργεία μελών μη απαλασσομένων των οικονομικών των υποχρεώσεων (αφορά άτομα που οφείλουν δόσεις δανείου ή οικοπέδου)

Όπως αναφέρθηκε στο εισαγωγικό σχόλιο, γνώμη μου είναι ότι δεν υπάρχει πρόβλημα συμμετοχής εν ενεργεία στρατιωτικών ως απλών μελών (χωρίς δηλαδή να συμμετέχουν στο ΔΣ ή το ΕΣ) του ΟΣΜΟΣΑ. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει λόγος να εκδοθεί ανακοίνωση προτροπής σε αυτά να διαγραφούν.

Γ. Αν πρέπει να διαγραφούν συνδρομητικές οφειλές από το 2019 μέχρι σήμερα στα υπό διαγραφή εν ενεργεία μέλη, αφού πλέον στερούνται το δικαίωμα συμμετοχής τους, δίδοντας πίσω μόνο την προβλεπόμενη από το καταστατικό συνεταιριστική μερίδα

Όπως αναφέρθηκε στο εισαγωγικό σχόλιο, γνώμη μου είναι ότι δεν υπάρχει πρόβλημα συμμετοχής εν ενεργεία στρατιωτικών ως απλών μελών (χωρίς δηλαδή να συμμετέχουν στο ΔΣ ή το ΕΣ) του ΟΣΜΟΣΑ. Κατά συνέπεια, εν ενεργεία στρατιωτικοί που είναι απλά μέλη του ΟΣΜΟΣΑ δεν στερούνται το δικαίωμα συμμετοχής τους στον συνεταιρισμό. Τυχόν δε επιθυμία ή αίτημα τους να διαγραφούν συνδρομητικές οφειλές τους θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με τον ίδιο τρόπο που θα αντιμετωπιζόταν όμοιο αίτημα από μέλη του συνεταιρισμού που δεν είναι εν ενεργεία.

Δ. Τί μέλει να γίνει σε περίπτωση μη συμπλήρωσης υποψηφιοτήτων για νέο ΔΣ, αφού το καταστατικό ακόμα και για διάλυση προβλέπει απαρτία των 2/3 πράγμα αδύνατο με 2.150 μέλη

Η διατύπωση του άρθρου 19 εδαφ. 5 του καταστατικού περί άμεσης σύγκλησης ΓΣ, αν προκύψει εκ των υστέρων κενή θέση στο ΔΣ, θα μπορούσε να ερμηνευτεί ότι συνιστά υποχρεωτική την προκήρυξη επαναληπτικών εκλογών για την περίπτωση (εξαρχής) μη συμπλήρωσης υποψηφιοτήτων που θα οδηγήσει εξ ορισμού σε κενή θέση στο ΔΣ. Σε περίπτωση δε που εξακολουθούν να μην συμπληρώνονται υποψηφιότητες, αυτό θα οδηγήσει σε επανειλημμένες επαναληπτικές εκλογές με συνέπεια ο ΟΣΜΑΣΑ να μην μπορεί να λειτουργήσει.

Γνώμη μου όμως είναι ότι αυτό δεν μπορεί να ισχύει. Δεν μπορεί να επιλέγεται ως ορθή μία ερμηνεία του καταστατικού, η οποία να καταλήγει σε παρεμπόδιση της λειτουργίας του συνεταιρισμού. Αν εξαρχής δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι να υποψηφιότητα για το νέο ΔΣ, δεν έχει νόημα να προκηρυχθούν επαναληπτικές εκλογές, εκτός αν κατά την κρίση των υπολοίπων μελών του ΔΣ υπάρχουν ενδείξεις ότι θα εμφανιστούν υποψήφιοι στις επαναληπτικές εκλογές (ενδεχομένως επειδή παρήλθε αρκετός χρόνος από τις τελευταίες αρχαιρεσίες όπου δεν εμφανίστηκαν αρκετοί υποψήφιοι).

Κατά την άποψη μου, ο ΟΣΜΟΣΑ (στην περίπτωση που αφενός δεν υπάρχουν αναπληρωματικά μέλη και αφετέρου δεν εμφανιστούν υποψήφιοι στις επαναληπτικές εκλογές για την πλήρωση των κενών θέσεων) μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί με ελλιπές ΔΣ, αρκεί τα παραμένοντα μέλη του ΔΣ να είναι αρκετά ώστε να εξασφαλίζεται η προβλεπόμενη απαρτία στις συνεδριάσεις ΔΣ (“όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα” σύμφωνα με το άρθρο 20 εδαφ. 3 του καταστατικού, ήτοι όταν τα απόντα μέλη μαζί με τις τυχόν κενές θέσεις να μην υπερβαίνουν τα 3) και να λαμβάνονται αποφάσεις.

Εναλλακτικά, η έλλειψη υποψηφίων (ειδικά αν είναι διαρκής) μπορεί να θεωρηθεί έλλειψη ενδιαφέροντος για την συνέχιση του ΟΣΜΟΣΑ, αδυναμία συγκρότησης διοίκησης και εγκατάλειψη - αδυναμία επίτευξης του σκοπού του, και να γίνει αίτημα για δικαστική απόφαση που να διαλύει τον συνεταιρισμό (Ν. 1667/1986 άρθρο 17 παρ. 1 σε συνδυασμό με άρθρο 105 ΑΚ). Επισημαίνεται ότι η τελευταία πρόταση (διάλυση με δικαστική απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 105 ΑΚ) είναι σκόπιμο να είναι η τελευταία επιλογή και να έχει προηγηθεί απόπειρα διενέργειας ΓΣ για λύση του συνεταιρισμού σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 31 και 16 του καταστατικού.

Ε. Τί γίνεται με τα μη τακτοποιημένα οικονομικά μέλη στην περίπτωση διανομής της περιουσίας του συνεταιρισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του καταστατικού την διάλυση του συνεταιρισμού ακολουθεί η εκκαθάριση, όπου διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη του συνεταιρισμού. Το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται στα μέλη ανάλογα με την μερίδα τους.

Μέλη που δεν έχουν εξοφλήσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις απέναντι στον συνεταιρισμό εξακολουθούν να έχουν την ιδιότητα μέλους. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του καταστατικού ένα μέλος μπορεί να αποκλειστεί με απόφαση της ΓΣ αν, μεταξύ άλλων, δεν έχει καταβάλει την εισφορά του για πάνω από 6 μήνες, ή αν έχει άλλες καθυστερημένες οφειλές προς τον συνεταιρισμό και έχει ξεκινήσει η διαδικασία εκτέλεσης για την είσπραξη τους. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους, σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 9 εδαφ. τελευταίου του καταστατικού, επέρχεται από την ημέρα που έληξε άπρακτη η δίμηνη προθεσμία προσφυγής κατά της απόφασης αποκλεισμού ή από την ημέρα που δημοσιεύεται η τελεσίδικη απόφαση που απορρίπτει την προσφυγή. Μέχρι τότε όμως το μη τακτοποιημένο οικονομικά εξακολουθεί να παραμένει μέλος του συνεταιρισμού.

Εν προκειμένω, οι οφειλές των μη οικονομικά τακτοποιημένων μελών του συνεταιρισμού αναμένεται ότι θα εξοφληθούν κατά το αρχικό στάδιο της εκκαθάρισης (είσπραξη απαιτήσεων του συνεταιρισμού), πριν ξεκινήσει η διανομή της περιουσίας στα μέλη (είτε είναι τακτοποιημένα οικονομικά είτε όχι). Ακόμη όμως και αν αυτό δεν γίνει, θεωρώ βέβαιο ότι οι εκκαθαριστές θα προβούν σε συμψηφισμό (άρθρα 440-451 ΑΚ), αφαιρώντας τις τυχόν ανοιχτές οφειλές του κάθε μέλους από το ποσό που του αναλογεί από την διανομή.

Στ. Αν μπορεί με δικαστική απόφαση να ξεπερασθεί το περιοριστικό όριο των 2/3 για επικύρωση απόφασης της ΙΙΙ επαναληπτικής ΓΣ των εταίρων για λύση του συνεταιρισμού και διανομή στα τακτοποιημένα μέλη μόνο, ή πρέπει να συμμετέχουν και οι οφειλέτες

Το ερώτημα έχει δύο σκέλη, α) τυχόν δυνατότητα υπέρβασης του ορίου των 2/3 απαρτίας της ΓΣ που θα αποφασίσει την λύση του συνεταιρισμού, και β) δυνατότητα διανομής περιουσίας συνεταιρισμού μόνο στα μέλη που είναι τακτοποιημένα οικονομικά, τα οποία σκέλη απαντώνται ως ακολούθως:

α) η λύση του συνεταιρισμού απαιτεί σύμφωνα με το άρθρα 31 και 16 εδαφ. 5 του καταστατικού απόφαση ΓΣ με απαρτία 2/3 των μελών και πλειοψηφία 50% + 1 του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού. Δεν ασκεί επιρροή αν η εν λόγω ΓΣ είναι η τακτική, η πρώτη επαναληπτική ή η δεύτερη επαναληπτική, καθώς το εδαφ. 5 του άρθρου 16 του καταστατικού υπερσχύει ως ειδικότερο των εδαφ. 2-4 του ίδιου άρθρου που ορίζουν χαμηλότερα όρια συμμετοχής για την απαρτία (1/2 των μελών, 1/5 των μελών και τουλάχιστον 7 μέλη για την αρχική ΓΣ, την πρώτη επαναληπτική ΓΣ και την δεύτερη επαναληπτική ΓΣ αντίστοιχα). Δεδομένου ότι οι ίδιες προϋποθέσεις απαρτίας (2/3) και πλειοψηφίας (50% + 1) ορίζονται και στο άρθρο 5 παρ. 4 και 6 του Ν. 1667/1986 εκτιμώ ότι είναι απίθανη μία δικαστική απόφαση που να δεχθεί χαμηλότερο όριο.

Όπως όμως αναφέρθηκε ήδη στο τέλος της απάντησης επί του Δ' ερωτήματος, αν υπάρχει (για σεβαστό χρονικό διάστημα) αδυναμία συγκρότησης ΔΣ λόγω έλλειψης υποψηφιοτήτων και κατά συνέπεια αδυναμία επίτευξης του σκοπού του συνεταιρισμού, τότε μπορεί να ζητηθεί με επίκληση του Ν. 1667/1986 άρθρου 17 παρ. 1 σε συνδυασμό με άρθρο 105 ΑΚ η έκδοση δικαστικής απόφασης για λύση του συνεταιρισμού. Ομοίως, αν η έλλειψη ενδιαφέροντος των μελών του συνεταιρισμού προκύπτει από τυχόν απουσία της απόλυτης πλειοψηφίας των μελών στις ΓΣ (τόσο αυτές που απαιτούν αυξημένη απαρτία 2/3 σύμφωνα με το άρθρο 16 εδαφ. 5 του καταστατικού, όσο αυτές που απαιτούν "απλή" απαρτία σύμφωνα με το άρθρο 16 εδαφ. 2-4 του καταστατικού).

Κατ' αυτό τον τρόπο μπορεί να παρακαμφθεί η μη επίτευξη απαρτίας 2/3 για λήψη απόφασης για την λύση του συνεταιρισμού.

β) η απαιτούμενη συμμετοχή των 2/3 των μελών περιλαμβάνει όλα τα μέλη, ανεξαρτήτως αν οφείλουν στον συνεταιρισμό ή όχι, καθώς όπως επισημάνθηκε στην απάντηση επί του Ε' ερωτήματος η απώλεια της ιδιότητας του μέλους, σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 9 εδαφ. τελευταίου του καταστατικού, επέρχεται από την ημέρα

που έληξε άπρακτη η δίμηνη προθεσμία προσφυγής κατά της απόφασης αποκλεισμού ή από την ημέρα που δημοσιεύεται η τελεσίδικη απόφαση που απορρίπτει την προσφυγή. Μέχρι τότε όμως το μη τακτοποιημένο οικονομικά εξακολουθεί να παραμένει μέλος του συνεταιρισμού, συνδιαμορφώνοντας την απαιτούμενη απαρτία για τυχόν ΓΣ που θα αποφασίσει την λύση.

Σε περίπτωση λύσης (είτε επειδή υπήρξε η απαιτούμενη απαρτία και πλειοψηφία στην ΓΣ, είτε κατόπιν δικαστικής απόφασης, όπως αναφέρθηκε στην απάντηση του προηγούμενου σκέλους) το μη τακτοποιημένο οικονομικά μέλος δικαιούται (κατ' αρχήν, καθώς είναι βέβαιο ότι θα γίνει συμψηφισμός αν δεν εξοφληθούν οι οφειλές του κατά το αρχικό στάδιο της εκκαθάρισης) το μερίδιο που του αναλογεί από την διανομή της περιουσίας του συνεταιρισμού στα μέλη.

Στην διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση χρειαστεί

Με εκτίμηση

Μύρων Γιαννακάκης

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω – Rechtsanwalt

Μέλος των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Νυρεμβέργης